

בס"ד. ש"פ בהר"ב חוקותי, מבה"ח סיון, ה'תשכ"ח

(הנחה בלתי מוגה)

בעשרה מאמרות נברא העולם כו' והלא במאמר אחד יכול להבראות, אלא להפרע מן הרשעים שמאבדין את העולם שנברא בעשרה מאמרות, וליתן שכר טוב לצדיקים שמקיימין את העולם שנברא בעשרה מאמרות!¹ וידוע הדיוק בזה בדרושי רבותינו נשיאינו², מפני מה מגיע העונש לרשעים על שמאבדין את העולם שנברא בעשרה מאמרות, בה בשעה שהי' יכול להבראות במאמר אחד. וכמ"ש במדרש שמואל משל מאדם שקנה כלי שוה זהוב אחד בעשרה זהובים, ובא אחר ושבר את הכלי, האם יתכן לומר שיתחייב לשלם בעד הכלי עשרה זהובים מפני שזה הוציא עליו עשרה זהובים, אע"פ ששויו של הכלי אינו אלא זהוב אחד. ועד"ז בנמשל, בהעונש לרשעים שמאבדין את העולם, למה יפרעו מהם לפי חשבון של עולם שנברא בעשרה מאמרות, בה בשעה ששויו אינו אלא מאמר אחד שבו הי' יכול להבראות. גם צריך להבין עומק הענין דבריאת העולם בעשרה מאמרות כדי להפרע מן הרשעים, דלכאורה אינו מובן, הרי הקב"ה הוא עצם הטוב, ומטבע הטוב (ועאכו"כ עצם הטוב) להיטיב³, וא"כ, אתי שפיר מה שברא את העולם בעשרה מאמרות כדי ליתן שכר טוב לצדיקים כו', אבל איך אפ"ל שכוונת הבריאה בעשרה מאמרות היא בשביל היפך הטוב, להפרע מן הרשעים כו'.⁴ ובפרט ע"פ הידוע שהתהוות הבריאה היא ע"י התורה, כמאמר⁵ אסתכל באורייתא וברא עלמא, שזהו שנברא העולם בעשרה מאמרות, כנגד עשרת הדברות שבתורה, כדרשת חז"ל⁶ על הפסוק⁷ עשרה עשרה הכף בשקל הקודש. והרי התורה היא תורת חסד⁸. ואיך יתכן שאסתכל באורייתא, תורת חסד,

(4) ראה גם ד"ה בעשרה מאמרות באוה"ת על מארז"ל ע' נב.

(5) זח"ב קסא, סע"א ואילך.

(6) זח"ג יא, ב ואילך.

(7) נשא ז, פו.

(8) משלי לא, כו. יל"ש תהלים קיח, א (רמז תתעה). וראה אוה"ת במדבר (שבועות)

ע' קעו. קפט ואילך. ובכ"מ.

(1) אבות פ"ה מ"א — הפרק שלומדים ביום הש"ק זה.

(2) ד"ה כי תבואו אל הארץ תרכ"ז (סה"מ תרכ"ז ע' רנז). ד"ה הנ"ל והמאמרים שלאחריו תרמ"א. סה"מ תרנ"ב ע' לו.

(3) ראה הערת כ"ק אדמו"ר שליט"א במאמרי אדמו"ר האמצעי קונטרסים ע' ה. וש"נ.

וברא עלמא בעשרה מאמרות כדי להפרע מן הרשעים, היפך החסד. וביותר יוקשה הסדר בדברי המשנה (כידוע⁹ שגם סדר בתורה הוא תורה), שהטעם דלהפרע מן הרשעים קודם להטעם דליתן שכר טוב לצדיקים, שמזה משמע, שלהפרע מן הרשעים הוא עיקר הסיבה לבריאת העולם בעשרה מאמרות. וצריך להבין טעם הדבר.

ב) ויובן בהקדם ביאור הענין דבמאמר אחד יכול להבראות, שאין הכוונה שזהו רק דבר שהי' יכול להיות, ולא הי' בפועל, אלא שענין זה ישנו גם בפועל¹⁰, היינו, שישנה מציאות הבריאה כפי שנבראת במאמר אחד, שזהו המאמר דבראשית, כמארז"ל¹¹ בראשית¹² נמי מאמר הוא, שהוא מאמר כללי שכולל כל המאמרות הפרטיים שבהם נבראו כל הנבראים, וכמרומוז בהמשך המאמר דבראשית, בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ¹², שעל זה דרשו חז"ל¹³ את השמים לרבות צבאיהם ואת הארץ לרבות צבאי', שכל פרטי הנבראים כלולים במאמר הכללי דבראשית גו'. והיינו, שתחילה נתהוו כל הנבראים בבחי' כלל, ע"י המאמר דבראשית שכולל כל פרטי המאמרות, ואח"כ נעשו בבחי' התחלקות פרטים, ע"י פרטי המאמרות¹⁴.

ולהבין החילוק שבין הבריאה כפי שהיא בבחי' כלל (במאמר אחד) להבריאה כפי שבאה בהתחלקות פרטים (בעשרה מאמרות), יש להקדים ביאור החילוק שבין כלל ופרט. דהנה, כלל ופרט שייכים זל"ז, וכל א' מהם מורה גם על זולתו, היינו, שהכלל מורה שנמצאים בו פרטים, שהרי הוא הכלל של הפרטים האלה, והפרטים מורים שישנו כלל שכוללם יחד, והם אינם אלא פרטים דכלל זה. אלא¹⁵, שבהכלל ניכר כללות הענין, העיקר והעצם של הדבר, משא"כ בהפרט לא ניכר עיקר ועצם הדבר (ועד שקשה להבחין מהו העיקר ומהו הטפל), כיון שנרגש רק פרט זה בלבד. ומזה מובן בנוגע להבריאה במאמר אחד שכולל כל המאמרות, שהיא הבריאה שבבחי' כלל, שניכר ונרגש בהנבראים העיקר

(9) ראה פסחים ו, ב. וראה לקו"ש חכ"ד ע' 629. וש"נ.

(10) ראה לקו"ת פרשתנו (בהר) מא, ד. ד"ה דבר גו' כי תבואו במאמרי אדה"ו תקס"ב (ח"א ע' קפה. ח"ב ע' תלב). סה"מ תרנ"ט ע' קמג ואילך. תש"ד ע' 67 ואילך. ובכ"מ.

(11) ראש השנה לב, א. מגילה כא, ב.

(12) בראשית א, א.

(13) פרש"י בראשית שם, יד.

(14) בכל זה ראה ד"ה וידבר אלקים גו' דיום ב' דחג השבועות שנה זו (לקמן ע' רטז ואילך תו"מ סה"מ סיון ע' שכו ואילך).

(15) ראה ד"ה וידבר גו' ושבתה תרע"ג (סה"מ תער"ב-תרע"ו ע' רנ ואילך).

והעצם, היינו, האלקות שבהם, שניכר ונגרש בהם אלקות בגילוי. וזהו שהבריאה שבבחי' כלל היא באופן דאת השמים לרבות צבאיהם ואת הארץ לרבות צבאי', היינו, שכל פרטי הנבראים (צבא השמים וצבא הארץ) כלולים בשמים ובארץ ובטלים וטפלים אליהם, כמרומו בתיבת את (את השמים ואת הארץ), כדרשת חז"ל¹⁶ את הטפל. והענין בזה, שכללות השמים והארץ הם באופן שניכר בהם אלקות בגילוי, שהרי בשמים כתיב¹⁷ כי אראה שמ"ך גו', וכתיב¹⁸ שאו מרום עיניכם וראו גו', וכידוע¹⁹ ששמים הם מלשון שממה, שמטילים אימה ומביאים לידי קבלת עול מלכות שמים, לפי שניכר בהם אלקות בגילוי, וגם בנוגע לארץ אמרו²⁰ למה נקרא שמה ארץ ע"ש שרצתה לעשות רצון קונה. ועז"נ את השמים לרבות צבאיהם ואת הארץ לרבות צבאי', שכאשר פרטי הנבראים נמצאים בבחי' כלל, במאמר אחד, ה"ה כלולים ובטלים וטפלים לשמים וארץ שניכר בהם אלקות בגילוי, והיינו, שגם פרטי הנבראים דצבא השמים, שמש ירח וכוכבים, מטילים אימה ומביאים לידי קבלת עול מלכות שמים, וגם פרטי הנבראים דצבא הארץ, דומם צומח חי ומדבר, הם במעמד ומצב שרוצים לעשות רצון קונם.

וע"פ קבלה וחסידות, הנה המאמר אחד דבראשית הוא בחי' החכמה²¹, כדאיתא בתרגום ירושלמי בראשית בחוכמתא²². ויש לומר, שנקרא ראשית מלשון ראש, כמו הראש שכולל החיות דכל הגוף. ועוד פירוש בזה, שהמאמר אחד דבראשית הוא בחי' הרצון (כתר) שלמעלה מהחכמה, כדאיתא בתרגום יונתן בראשית מן אוולא (פירוש בתחילה²³), והיינו, תחלת המחשבה (מחשבה הקדומה) שהיא המקור לבחי' החכמה. וכאשר הבריאה היא בבחי' זו, לא מבעי בבחי' הכתר שלמעלה מהשתלשלות, אלא גם בבחי' החכמה שהיא ראשית הגילוי, ה"ה בהתכללות ובתכלית הביטול במקורה. והיינו, שכל הנבראים הם כמו שהם מצד בחי' החכמה, שענינה הוא שהוא לבדו ואין זולתו (כמ"ש רבינו הזקן בתניא²⁴ בהגהה שמעתי ממורי ע"ה פירוש וטעם למ"ש בעץ חיים שאור א"ס ב"ה אינו מתייחד אפילו בעולם האצילות אלא על ידי התלבשותו תחילה בספירת

(16) עירובין ד, ב. פסחים כב, ב. ראה גם לקו"ת במדבר יב, סע"ד ואילך.

(17) תהלים ח, ד.

(18) ישעי' מ, כו.

(19) ראה מתנות כהונה לבראשית רבה בחוכמא.

(20) פירוש יונתן.

(21) פל"ה (מד, סע"ב ואילך).

(16) עירובין ד, ב. פסחים כב, ב.

(17) תהלים ח, ד.

(18) ישעי' מ, כו.

(19) ראה מתנות כהונה לבראשית רבה

בחוכמא.

(20) פירוש יונתן.

(21) פל"ה (מד, סע"ב ואילך).

חכמה, והיינו משום שא"ס ב"ה הוא אחד האמת שהוא לבדו הוא ואין זולתו, וזו היא מדרגת החכמה), אַז אַ חוץ דעם אויבערשטן איז גאַרניט פאַראַן.

ג) **וביאור** הענין דבמאמר אחד יכול להבראות, שהבריאה במאמר אחד, בחי' החכמה או בחי' הרצון ומחשבה הקדומה, היא באופן דיכול להבראות, בריאה כפי שהיא מצד בחי' היכולת²⁵. והיינו, שאף שישנה כבר הירידה לבחי' הרצון, חב"ד ומדות, ועד ללבוש המחשבה, מ"מ, בנוגע להשפעה אל הזולת ה"ז עדיין בבחי' היכולת, שביכלתו להשפיע וביכלתו שלא להשפיע כו'.⁴ ויובן בהקדם החילוק שבין יכולת ומחשבה למעלה ליכולת ומחשבה למטה, דהנה²⁶, מבחי' היכולת ומחשבה שבאדם למטה לא יתהווה כלום, שאפילו כשיחשוב האדם כל היום לא יתהווה כלום, כי אם ע"י מעשה דוקא, או עכ"פ דיבור, כמו בדבר מלך שלטון²⁷, שכאשר המלך מצוה לעבדיו שיעשו הדבר, ה"ה עושים, והיינו, שע"פ דיבורו של האדם יכול להתהוות איזה דבר, אבל לא ע"י מחשבתו. משא"כ בנוגע למחשבה למעלה, הנה עז"נ²⁸ כי לא מחשבותי מחשבותיכם, שכאשר עלה במחשבתו ית' שיהי' מציאות העולם, נברא העולם²⁹. אמנם, בריאה זו היא במדרגת המחשבה והיכולת. והענין בזה³⁰, דהנה, החילוק שבין מחשבה לדיבור הוא, שהדיבור נעשה נפרד מן האדם, משא"כ המחשבה שהיא מיוחדת עמו. ודוגמתו בהחילוק שבין ההתהוות ע"י הדיבור להתהוות ע"י מחשבה, שע"י הדיבור מתהווים נבראים שהם בבחי' יש ודבר נפרד, וע"י המחשבה מתהווים נבראים שהם בטלים במקורם. וזהו כללות החילוק שבין עלמין סתימין דלא אתגליין (שנתהוו מבחי' המחשבה, ועד להתהוות מבחי' החכמה והכתר, שמשם נתהוו עולמות הא"ס שלמעלה מאצילות) לעלמין דאתגליין (שנתהוו מבחי' הדיבור)³¹, שהם בדוגמת ים ויבשה (כמבואר בארוכה בהדרושים המבארים הענין דקריעת ים סוף³²), שהברואים דעלמא דאתכסייא הם בדוגמת דגים שבים

קמה ואילך. תש"ד ס"ע 70 ואילך.

31) ראה תניא שעהיהו"א פ"א (פח, ב).
תו"א יתרו סט, ד. עא, א. לקו"ת בלק סז, ג
ואילך. ובכ"מ.

32) ראה תו"א בשלח סד, ב. לקו"ת צו יד, ב ואילך. שער האמונה לאדמו"ר האמצעי פנ"ג ואילך. המשך חג הפסח תשכ"ז (סה"מ י"א ניסן ח"א ע' קיז ואילך).

25) ראה ד"ה וידבר גו' ושבתה תרע"ג שם.

26) ראה ד"ה כי תבואו תרכ"ז ותרמ"א

פרק ד.

27) ע"פ קהלת ח, ד.

28) ישע"י נה, ח.

29) ראה לקו"ת אחרי כו, סע"ב.

30) ראה ד"ה כי תבואו תרכ"ז ותרמ"א

שם. סה"מ תרנ"ב ע' מח ואילך. תרנ"ט ע'

שכשפורשים מן הים מיד מתים³³, שמרגישים שחיותם היא מי הים, והברואים דעלמא דאתגלייא הם בדוגמת הברואים שביבשה שהם נפרדים מהיבשה. וזהו גם החילוק שבין הבריאה במאמר אחד להבריאה בעשרה מאמרות, שתחילה ישנה הבריאה במאמר אחד, בבחי' המחשבה והיכולת, שבריאה זו היא באופן שכל הנבראים בטלים במקורם, שזוהי הבריאה שבבחי' כלל, שניכר בהם העיקר והעצם והפנימיות שמציאותם היא אלקות. ולאח"ז ישנה הבריאה בעשרה מאמרות, שנפרטו מבחי' המחשבה (מאמר אחד) לבחי' הדיבור, ועי"ז נעשית ההתחלקות לפרטים שבהם לא ניכר (עס הערט זיך ניט אָן) העיקר והעצם והפנימיות שמציאותם היא אלקות, שזהו"ע העלם והסתר הבורא מהנברא, שהנבראים יהיו מרגישים את עצמם למציאות יש ודבר נפרד. וזהו שאמרו חז"ל³⁴ שכל תולדות השמים והארץ נבראו ביום ראשון, ואח"כ הופיע כל אחד ואחד בזמנו (כל אחד ואחד נקבע ביום שנגזר עליו), היינו, שהבריאה ביום ראשון (במאמר אחד דבראשית שכולל את כל המאמרות) היא באופן שהנבראים הם עדיין בהעלם, בבחי' המחשבה, בביטול במקורם, ורק לאח"ז, במשך ששת ימי בראשית, ה' הדיבור דעשרה מאמרות שע"ז באו מההעלם אל הגילוי, להיות יש ודבר נפרד.

ד) ועפ"ז יש לבאר הטעם שלא ה' מספיק שתהי' בריאת העולם במאמר אחד, אלא הוצרכה להיות בריאת העולם גם בעשרה מאמרות, כי, אילו היתה הבריאה במאמר אחד בלבד, היו כל הנבראים בטלים בתכלית, ולא ה' מקום לענין הבחירה, שכר ועונש כו', ורק ע"י הבריאה בעשרה מאמרות נעשה העולם מציאות יש ודבר נפרד, עד שיש בו אפשרות לבחור בטוב או להיפך כו'. ואף שגם למעלה, במלאכים עליונים, מצינו ענין של בחירה ועונש³⁵, כמ"ש³⁶ במלאכיו ישים תהלה, וכמארז"ל³⁷ אפקוהו למטטרון ומחיוהו שיתין פולסין דנורא, מ"מ, אין זה אלא בדקות דדקות כו', אבל עיקר ואמיתת ענין הבחירה, שכר ועונש, שייך רק בנבראים דלמטה, בעולם שנברא בעשרה מאמרות דוקא.

וזוהו בעשרה מאמרות נברא העולם כו' כדי להפרע מן הרשעים כו' וליתן שכר טוב לצדיקים כו', היינו, שבריאת העולם בעשרה

ח"א ע' שצז. סידור (עם דא"ח) עג, ד. סה"מ

תרצ"ז ע' 234.

(36) איוב ד, יט.

(37) חגיגה טו, א.

(33) עבודה זרה ג, ב.

(34) ב"ר פ"ב, ד. פרש"י בראשית שם.

(35) ראה גם לקו"ת בהר מג, ד. מאמרי

אדה"ז הנחות הר"פ ע' קפו. ביאורו"ז להצ"צ

מאמרות (ולא במאמר אחד) היא כדי שיוכל להיות ענין הבחירה, שרק אז שייך כללות הענין דשכר ועונש (להפרע כו' וליתן שכר טוב כו')³⁸, וכנ"ל שרק ע"י הבריאה בעשרה מאמרות נעשה העולם מציאות יש ודבר נפרד, עד שיש בו אפשרות לבחור בטוב או להיפך ח"ו, כמ"ש³⁹ ראה נתתי לפניך את החיים ואת הטוב ואת המות ואת הרע, ויש צורך בציווי ונתינת כח ובחירת בחיים⁴⁰, ועד שיש צורך בענין של בקשה ותחנונים, כמ"ש בפרשת השבוע⁴¹ אם בחוקתי תלכו, אין אם אלא לשון תחנונים⁴², שהקב"ה מתחנן לפני בני"י שישמרו את התורה⁴³. משא"כ מצד הבריאה במאמר אחד, שכל הנבראים כלולים ובטלים במקורם, לא הי' מקום לענין הבחירה, שכר ועונש. ומקדים להפרע כו' לפני ליתן שכר כו', כי, ליתן שכר כו', שייך גם בהבריאה במאמר אחד, ועיקר הענין שנתחדש ע"י הבריאה בעשרה מאמרות, שזוהי האפשרות לבחירה בהיפך הטוב, הי"ז שייך לענין דלהפרע מן הרשעים דוקא. ולאח"ז מוסיף וליתן שכר טוב לצדיקים, היינו, שמצד ענין הבחירה שנעשה ע"י הבריאה בעשרה מאמרות, לא זו בלבד שנתחדש הענין דלהפרע כו', אלא גם ניתוסף בענין השכר, ליתן שכר טוב לצדיקים, שכר טוב דייקא. והענין בזה, שמצד ענין השכר כשלעצמו, שכר סתם, לא הי' צורך שתהי' אפשרות לבחירה בענין בלתי-רצוי כו', ועד שאמרו חז"ל⁴⁴ שלשה דברים מתחרט עליהם הקב"ה שבראם כו', יצר הרע, דכתיב⁴⁵ ואשר הרעותי, ובמילא היתה הבריאה יכולה להיות במאמר אחד. אלא שאם לא היתה אפשרות לענין הבחירה, אזי הי' ענין השכר באופן של נהמא דכיסופא⁴⁶, שאין זה אמיתת ענין השכר, שאינו אלא כשבא ע"י עבודה דוקא. וכיון שהקב"ה הוא עצם הטוב כו', ורצונו שענין השכר יהי' לא באופן של מתנה, אלא ע"י עבודה דוקא, לכן ברא את העולם בעשרה מאמרות דוקא, להיות יש ודבר נפרד (מצד העלם והסתור הבורא מהנברא וכח הפועל האלקי מהנפעל), וברא גם יצה"ר, שבא להאדם מיד בצאתו לאויר העולם, כמ"ש⁴⁷ לפתח חטאת רובץ, ואקדמי טעניתי כו'⁴⁸, ולזה צ"ל עבודת האדם באופן של יגיעה גדולה, ולא עוד אלא שנוסף על יגיעת האדם צ"ל גם הקב"ה עוזרו

(38) ראה רמב"ם הל' תשובה פ"ה ה"ד. (39) נצבים ל, טו. (40) שם, יט. (41) בחוקתי כו, ג. (42) עבודה זרה ה, סע"א. (43) ירושלמי תענית פ"ג סוף ה"ד. נתבאר בלקו"ש חכ"ד ע' 168 ואילך. (44) מיכה ד, ו. (45) ראה ירושלמי ערלה פ"א ה"ג. לקו"ת צו ז, ריש ע"ד. (46) עבודה זרה ה, סע"א. (47) בראשית ד, ז. (48) זהר ר"פ וישב (קעט, א-ב).

(ובלאה"כ אינו יכול לו)⁴⁹, ואז אפשר ליתן שכר טוב לצדיקים, דכיון שע"י עבודתם ביטלו ופרצו (ז"י האָבן דורכגעבראַכן) כל ההעלמות וההסתרים כו', אזי מגיע להם תכלית השכר (שבא ע"י עבודה ויגיעה דוקא), שכר טוב.

(ה) **אמנם** ע"פ משנת"ל שבשביל ענין הבחירה כו' הוצרכה להיות הבריאה בעשרה מאמרות דוקא, צריך להבין לאידך גיסא, למה הוצרכה להיות בריאת העולם באופן שתחילה תהי' הבריאה במאמר אחד, בבחי' המחשבה, ואח"כ הבריאה בעשרה מאמרות כפי שנפרטו מבחי' המחשבה, ולא באופן שמלכתחילה תהי' בריאת העולם בעשרה מאמרות, דמי מעכב בידו⁵⁰.

ויובן בהקדם מ"ש בתחלת פרשת השבוע⁵¹ כי תבואו אל הארץ גו' ושבתה הארץ שבת לה' שש שנים תזרע שדך וגו', דמשמעות הכתוב שמיד כי תבואו אל הארץ תשבות הארץ קודם שיתחילו השש שנים של זריעה, ובאמת אינו כן, כי אם כמ"נ בהמשך הכתוב שש שנים תזרע גו' ובשנה השביעית שבת שבתון⁵². אך הענין הוא⁵³, שכדי שהעבודה דשש שנים תזרע גו' תהי' כדבעי למהוי, צ"ל תחילה ההנחה וההכרה שהתכלית העיקר והפנימיות דהשש שנים הוא להיות ושבתה הארץ שבת להוי', וזוהי הנתינת כח שהעבודה דהשש שנים תהי' כדבעי, היינו, בהתאם להתכלית העיקר והפנימיות דשבת להוי'. ועד"ז י"ל בנוגע להקדמת בריאת העולם במאמר אחד לפני שנברא בעשרה מאמרות, דעם היות שענין הבחירה אינו יכול להיות בעולם שנברא במאמר אחד, שכל הנבראים הם בתכלית הביטול, וכדי שיהיו יש ודבר נפרד (שאז דוקא שייך ענין הבחירה) בהכרח להיות בריאת העולם בעשרה מאמרות דוקא, מ"מ, הרי הכוונה דבריאת העולם שהוא יש ודבר נפרד היא לפעול בו ענין הביטול, וכדי לפעול ענין הביטול בעולם שהוא יש ודבר נפרד, יש צורך בהקדמת ענין הביטול בעולם ע"י בריאתו במאמר אחד, שכל הנבראים הם בתכלית הביטול, שזוהי הנתינת כח לפעול בעולם ענין הביטול גם לאחרי שנעשה יש ודבר נפרד²⁶, שע"ז יוכל לעבוד עבודתו בעולם, להתגבר על ההעלמות

סע"ג. רד"ה כי תבואו תרכ"ז ותרמ"א. רד"ה

(49) סוכה נב, ב.

(50) ע"ד לשון חז"ל בבא בתרא טז, א.

(53) ראה לקו"ת שם מ, ד. סד"ה וידבר גו'

מנחות כט, ב.

ושבתה תרע"ג שם. ועוד.

(51) בהר כה, ב ואילך.

(52) ראה לקו"ת ריש פרשתנו (בהר) לט,

וההסתרים, לעמוד בנסיונות וכו'. והיינו, שפעולת הבריאה במאמר אחד, כפי שהיא בבחי' כלל שבו ניכר בגילוי העיקר והעצם כו' (כנ"ל ס"ג), היא, שגם בהפרטים (שמצד עצמם לא ניכר בהם העיקר והעצם כו') יהי' ניכר שהעיקר והעצם הוא האלקות, ע"ד ובדוגמת הקדמת ההנחה וההכרה דשבת להוי' שפועלת גם בהשש שנים, שיהי' ניכר בהם התכלית והעיקר דשבת להוי'.

ו) והנה גם לאחרי הנתינת כח שיוכל להיות ענין הביטול בעולם שנברא בעשרה מאמרות ע"י הקדמת בריאת העולם במאמר אחד, הנה פעולת הביטול בעולם שנברא בעשרה מאמרות, לבררו ולזכרו כו', נעשית ע"י התורה, שזהו שעשרת הדברות הם כנגד עשרה מאמרות (כנ"ל ס"א), היינו, שכדי לברר ולזכך את העולם שנברא בעשרה מאמרות ונעשה יש ודבר נפרד, לפעול בו הביטול לאלקות, צ"ל העבודה דקיום התומ"צ, עשרת הדברות שבתורה, שהם כללות התומ"צ⁵⁴. וזהו גם כללות הענין דמתן תורה, שהכוונה בזה היא לפעול בירור וזיכוך העולם, שלכן ניתנה התורה למטה דוקא, במעמד ומצב שלמצרים ירדתם כו' יצה"ר יש ביניכם כו'⁵⁵, כדי לפעול בירור וזיכוך המטה. וענין זה התחיל כבר בהכנה למ"ת ע"י גלות מצרים⁵⁶, שזהו"ע כור הברזל שזיכך את ישראל להיות נפרד הרע מן הטוב כו', שעיי"ז נזדכך גם גשמיות העולם וחומריותו, ולאחרי הקדמת הזיכוך ע"י גלות מצרים הי' יכול להיות הענין דמתן תורה, שע"י קיום התומ"צ יהי' אמיתת ושלימות בירור וזיכוך העולם, וקיום העולם באופן דארץ יראה ושקטה⁵⁷, בתחילה יראה ולבסוף שקטה, שהתנה הקב"ה עם מעשה בראשית אם ישראל מקבלין התורה אתם מתקיימין כו'⁵⁸, וכמ"ש בפרשת השבוע⁴¹ אם בחוקותי תלכו, ודרשו חז"ל⁵⁹ חוקים שבהם חקקתי את השמים והארץ, שנאמר⁶⁰ אם לא בריתי יומם ולילה חוקות שמים וארץ לא שמת.

וכן תהי' לנו בנוגע למעשינו ועבודתינו בהכנות לזמן מתן תורתנו בשנה זו, וכנוסח הברכה⁶¹ לקבלת התורה בשמחה ובפנימיות, בשמחה דייקא, ששמחה פורצת גדר⁶², לבטל ולפרוץ כל הגדרים, ההעלמות

(54) ראה פרש"י משפטים כד, יב.

(60) ירמ' לג, כה.

(55) שבת פח, ב ואילך.

(61) לשון ברכת רבותינו נשיאינו בקשר

(56) ראה תו"א יתרו עד, סע"א ואילך.

לחג השבועות — נתבאר בלקו"ש ח"ד ע'

(57) תהלים עז, ט.

1307. ח"ח ע' 272. ח"ג ע' 158. ועוד.

(58) שבת פח, א.

(62) נתבאר בסה"מ תרנ"ז ע' רכג ואילך.

(59) ויק"ר פל"ה, ד.

וההסתרים שנעשו מצד בריאת העולם בעשרה מאמרות, החל מהפריצת גדר דנפש השכלית, וכ"ש פריצת גדר דנפש הבהמית, לבררם ולזככם ע"י היגיעה בלימוד התורה, כמ"ש בחוקותי תלכו, שתהיו עמלים בתורה⁶³, ובאופן שהתורה חודרת בפנימיותו, קבלת התורה (בשמחה ו) בפנימיות, ועד שנעשה מציאות אחת עם התורה (מ'ווערט איין זאך מיט תורה), שזוהו"ע דבחוקותי, מלשון חקיקה⁶⁴, ועי"ז זוכים לכל הברכות האמורות בפרשה, ונתתי גשמיכם בעתם וגו'⁶⁵, ועד לסיום וחותמם ואולך אתכם קוממיות⁶⁶, בביאת משיח צדקנו בקרוב ממש.

(63) פרשתנו כו, ד.

(66) שם, יג.

(63) תו"כ ופרש"י עה"פ.

(64) ראה לקו"ת ריש פרשתנו (בחוקותי)